

NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Bioteknologirådet
Stortingsgt. 10,
0161 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 533/OG0/19-2018

Dato: 14. mai 2018

Uttale vedr. forslag til endring av genteknologiloven

Norsk Bonde- og Småbrukarlag (NBS) viser til invitasjon fra Bioteknologirådet om å komme med innspill til forslaget om endringer i genteknologiloven.

NBS mener den norske genteknologiloven er godt tilpasset situasjonen med nye metoder innen genteknologi. Loven åpner for å stille ulike krav til risikovurderinger og dokumentasjon avhengig av hva det søkes om. Vi støtter derfor mindretallets forslag om å beholde loven som i dag.

For NBS er det viktig å gi uttrykk for at ny og revolusjonerende teknologi som f.eks. genredigering skal vurderes i et føre-var perspektiv slik genteknologiloven krever. Vi ser at CRISPR og andre genredigeringsmetoder gir helt nye muligheter innen forskning og utvikling. Det er svært sannsynlig at det vil komme langt flere og mer varierte søknader om godkjenning av nye GMO-er i nærmeste framtid der den nye teknologien er tatt i bruk.

Denne nye teknologien skal ikke avvises på prinsipielt grunnlag, men styres og kontrolleres innenfor et lovverk som ivaretar føre-var hensynet og som samtidig er fleksibelt nok til å sikre en forsvarlig behandling av enkeltsaker.

Nettopp av den grunn mener vi det er viktig å beholde genteknologiloven slik den er i dag med krav om at alle GMO-er må vurderes for seg. Kravet om at hver GMO skal vurderes i forhold til helse, miljø, samfunnsnytte, etikk og bærekraft er en sikkerhet for en forsvarlig saksbehandling.

NBS vil advare sterkt imot å innføre en nivådeling der noen GMO-er unntas offentlig høring og der søker kun har meldeplikt. Offentlige høringer bidrar til tillit og åpenhet, og til at viktige perspektiver kommer fram i debatten. Det kan være mange ulike spørsmål folk er opptatt av i forbindelse med GMO og som avdekkes i en offentlig høring. NBS som landbruksorganisasjon vil spesielt være opptatt av forhold som gjelder bønders rettigheter og muligheter for å kunne drive en GMO-fri produksjon. Fra våre samarbeidspartnere i andre land vet vi at GMO-produksjon har fått katastrofale konsekvenser for enkeltbønder etter at de har blitt offer for GMO-forurensing og ikke lenger kan garantere sine kunder GMO-frie varer. Norsk landbruk er helt avhengige av tillit og støtte fra forbrukerne. NBS kan derfor ikke akseptere en forvaltning på GMO-området som kan komme til å sette denne tilliten i fare.

Presset mot europeiske land om å ta i bruk genmodifiserte organismer i eget landbruk eller å tillate omsetning av GMO-produkter, øker. Sett fra norsk synspunkt med en restriktiv holdning til genmodifiserte produkter, må forbrukernes rettigheter knyttet til fritt å velge hvilke varer de kjøper,

styrkes. Det betyr at det må stilles krav om sporing og merking av evt. genmodifiserte produkter slik at forbrukerne sjøl kan gjøre et aktivt valg.

For NBS er målet en landbrukspolitikk der matproduksjonen baseres på lokale, fornybare ressurser og foregår innenfor økologisk forsvarlige rammer. Det vi har sett av GMO-er fram til i dag har etter vår vurdering vært preget av å reparere på «systemfeil» knyttet til ensidig dyrking av samme kultur i lang tid og dårlig agronomi, for eksempel gjennom bruk av plantevernmiddelresistente GM-planter.

Ny kunnskap og ny teknologi er nødvendig for å endre produksjonsmåtene i landbruket i en mer bærekraftig retning. Om framtidige GMO-er vil være riktige å ta i bruk i dette perspektivet er vi usikre på per i dag, men vi mener dagens genteknologilov er det beste verktøyet vi har for å gjøre slike vurderinger.

Med vennlig hilsen

Olaf Godli
Generalsekretær